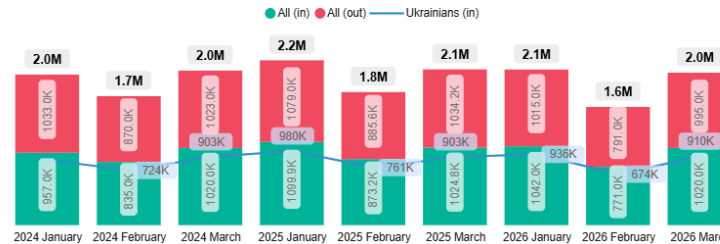

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист» (R2P), НЕЕКА та «Десяте квітня» (ТТА) провели **моніторинг кордону на 30 пунктах пропуску** між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою.

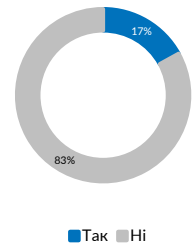
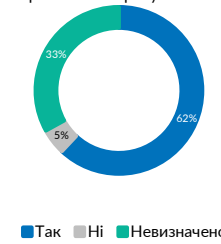
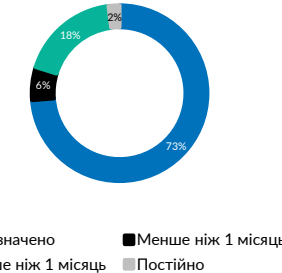
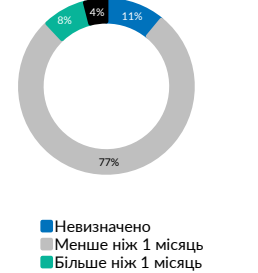
Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю з людьми, які перетинають кордон, як на в'їзд, так і на виїзд з України, а також на інших спостереженнях прикордонників. Станом на 2025 рік було введено в дію оновлений інструмент моніторингу.

Ukraine western border movement (in and out)

Ключові тенденції транскордонної мобільності

- У березні 2026 року ДПСУ зафіксувала трохи більше ніж 2 млн перетинів кордону – зростання приблизно на 450 тис. порівняно з лютим 2026 року. Порівняно з березнем 2025 року, рівень транскордонних переміщень у березні 2026 року був нижчим на 100 тисяч.
- Загалом, тенденції транскордонних переміщень у період з січня по березень 2026 року відповідають тенденціям, що спостерігаються з 2023 року.
- У березні 2026 року було зафіксовано перевищення кількості в'їздів над кількістю виїздів: на 25 тис. більше людей в'їхали в країну, ніж виїхали, тоді як у 2024 та 2025 роках було зафіксовано перевищення кількості виїздів над кількістю в'їздів на рівні 3 тис. та 9 тис. відповідно.

Тенденції моніторингу кордону за березень 2026 року: Виїзди з України

- 17% респондентів зазначили, що **виїжджають з України вперше** з 24 лютого 2022 року, що на 4% менше, ніж у лютому, і відповідає показникам січня. 15% повідомили, що виїжджають з метою пошуку безпеки за кордоном (на 3% менше, ніж у лютому), і 15% поверталися до країн тимчасового захисту (без змін).
- Майже 6% респондентів були **внутрішньо переміщеними особами до моменту виїзду з України**. Серед них 7% зазначили, що їхній статус переміщеної особи вплинув на рішення виїхати.
- 98% опитаних зазначили безпекові ризики як основну причину виїзду. **Попри зниження значущості енергетичних факторів, вони залишалися другою за частотою причиною виїзду у березні 2026 року.** 64% повідомили про проблеми з електропостачанням (на 10% менше, ніж у лютому), 56% – про проблеми з опаленням (на 11% менше), а майже 11% – про нестачу води (зменшення на 25% порівняно з лютим). Страх мобілізації та окупація місця проживання були зазначені як причини виїзду по 4% респондентів відповідно.
- 73% не були впевнені щодо **тривалості свого перебування за кордоном** (поступове зростання на 5% порівняно з лютим і на 11% порівняно з січнем). 18% планували залишатися до 12 місяців (зменшення на 3% порівняно з лютим), тоді як 2% розглядали можливість залишитися за кордоном назавжди (зменшення на 3%). 6% планували перебувати за кордоном менше ніж один місяць, як і в січні та лютому.
- 62% респондентів зазначили **намір повернутися в Україну** у разі стабілізації ситуації (зростання на 3% порівняно з лютим). 33% не були впевнені (зменшення на 4%), а 5% зазначили, що не повернуться (без змін). 46% респондентів назвали покращення безпекової ситуації **основним чинником для повернення**, тоді як 27% і 24% відповідно зазначили стабілізацію доступу до електропостачання та засобів до існування. Скорочення програм допомоги за кордоном було зазначено 2% респондентів як фактор повернення.

 Перший виїзд з лютого 2022 року
 Березень 2026 року

 Намір повернутися, якщо ситуація стабілізується
 Березень 2026 року

 Запланована тривалість перебування за кордоном
 Березень 2026 року

 Запланована тривалість перебування в Україні
 Березень 2026 року

 Причини виїзду, пов'язані з енергопостачанням
 Березень 2026 року

Тенденції моніторингу кордону за березень 2026 року: Повернення в Україну

- 77% респондентів повідомили, що планують короткострокове **перебування в Україні** тривалістю менше ніж один місяць, що на 12% менше порівняно з лютим. 11% не були впевнені щодо тривалості свого перебування (зростання на 4% порівняно з лютим), тоді як 11% планували залишатися від 1 до 12 місяців (зростання на 10%). 4% мали намір повернутися назавжди (збільшення на 1%).
- У березні 2026 року сімейні обставини були **основною причиною відвідування** України, яку зазначили 30% респондентів (зростання на 3% порівняно з лютим). Далі 24% респондентів зазначили відсутність доступу до медичних послуг у країнах перебування. Іншими важливими причинами були необхідність перевірити стан майна (22%) та туга за домом (20%). Такі причини, як доступ до державної допомоги та послуг, висока вартість життя за кордоном і покращення енергетичної ситуації в Україні, були зазначені по 1% респондентів кожна.

У березні 2026 року спеціалісти з моніторингу провели **2 232 індивідуальних інтерв'ю** на кордонах, де 77% респондентів виїжджали з України, а 23% в'їжджали до України.

В'їзд в Україну: Було проведено 504 інтерв'ю з особами, які в'їжджали в Україну. 81% респондентів становили жінки, а 19% – чоловіки. 24% респондентів були віком понад 60 років.

Виїзд з України: було проведено 1 728 інтерв'ю з особами, які виїжджали з України. 66% респондентів становили жінки, а 34% – чоловіки. 11% респондентів були старші за 60 років.

Оновлення від Державної прикордонної служби України

У березні 2026 року ДПСУ оприлюднила оновлення щодо затримань і арештів, пов'язаних із контрабандою, включаючи викриття схем незаконного перетину кордону, із помітним зростанням у середині березня.

У повідомленнях описано випадки перехоплених спроб чоловіків призовного віку незаконно перетнути кордон як індивідуально, так і групами. Було зафіксовано небагато випадків спроб перетину кордону через **річки**, що, ймовірно, пов'язано з покращенням погодних умов. Окремі випадки також були пов'язані з **підробленими документами, фіктивними відрядженнями та фіктивними шлюбами**.

Один із **випадків** стосувався прикордонників у Чернігівській області, які запобігли спробі торгівлі людьми, під час якої 34-річна підозрювана нібито заманювала фінансово вразливих жінок фальшивими пропозиціями працевлаштування за кордоном з метою сексуальної експлуатації. Підозрювану було затримано 29 березня під час спроби вивезти трьох жінок з України.

У березні 2026 року партнери УВКБ ООН, а саме «Право на захист» (R2P), НЕЕКА та «Десяте квітня» (ТТА), здійснили 267 моніторингових візитів до контрольованих пунктів пропуску. Під час цих візитів партнери **УВКБ ООН надали різні форми підтримки 928 особам**. Ця підтримка включала надання консультацій 780 особам, 195 особам було надано правову допомогу, 51 осіб отримали транспортні послуги, 45 особам було надано соціальний супровід.